

My, ministři zahraničních věcí, vnitra, integrace, zodpovědní za migraci a vysocí zástupci těchto zemí: RAKOUSKO, BELGIE, BENIN, BULHARSKO, BURKINA FASO, CABO VERDE, KAMERUN, CENTRÁLNÍ AFRICKÁ REPUBLIKA, CHAD, KONGO, POBŘEŽÍ SLONOVINY, CHORVATSKO, KYPR, ČESKÁ REPUBLIKA, DEMOKRATICKÁ REPUBLIKA KONGO, DÁNSKO, ROVNÍKOVÁ GUINEA, ESTONSKO, FINSKO, FRANCIE, GABUN, GAMBIE, NĚMECKO, GHANA, ŘECKO, GUINEA, GUINEA-BISSAU, IRSKO, ITÁLIE, LOTYŠSKO, LIBERIE, LITVA, LUCEMBURSKO, MALI, MALTA, MAURETÁNIE, MAROKO, NIZOZEMSKO, NIGER, NIGERIE, NORSKO, POLSKO, PORTUGALSKO, RUMUNSKO, SĀO TOMÉ A PRÍNCIPE, SENEGAL, SIERRA LEONE, SLOVENSKO, SLOVINSKO, ŠPANĚLSKO, ŠVÉDSKO, ŠVÝCARSKO, TOGO, TUNISKO a SPOJENÉ KRÁLOVSTVÍ; Vysokého představitele Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku a Evropský komisař pro migraci, vnitřní věci a bezpečnost občanství; a vysocí představitelé Hospodářského společenství států západní Afriky; Evropská komise; a Alžírsko a Libye jako pozorovatelské země;

NA ZASEDÁNÍ 2. května 2018 v Marrákeši na pozvání Marockého království;

UZNÁVAJÍCE rostoucí význam migračních otázek na globální úrovni obecně a v roce 2006, především evropsko-afričké a vnitroafričké vztahy, jakož i potřebu identifikovat přizpůsobené a koordinované odpovědi na řízení migračních toků ve všech jejich aspektech;

PŘIPOMÍNÁJÍCE závazky přijaté partnery v procesu Rabatu v rámci roku 2006, společné prohlášení Afriky a EU o migraci a rozvoji, prohlášení Afrika-EU z roku 2014 o migraci a mobilitě, Agenda pro udržitelný rozvoj do roku 2030 (tzv. Agenda 2030) přijatá OSN v roce 2015, kdy se státy zavázaly *“nenechat nikoho bez pomoci“*, Newyorská deklarace pro uprchlíky a migranty (tzv. Global Compact) přijatá 19. září 2016 Organizací spojených národů. Prohlášení o dialogu na vysoké úrovni o mezinárodní migraci v roce 2013 a Politické prohlášení z 5. summitu Africké unie – Evropské unie z roku 2017;

POTVRZUJÍCE závazky, které přijali partneři z procesu Rabatu na summitu o migraci ve Vallettě v listopadu 2015 a zasedání vrcholných úředníků Valletty v únoru 2017, stejně jako jejich dodržování zásad solidarity, partnerství a společné odpovědnosti ve společném řízení migračních otázek při plném respektování lidských práv;

PŘEZKOUMÁVAJÍCE závazek partnerů z procesu Rabatu k účinnému provádění společného akčního plánu Valletta (JVAP);

BEROUCHE V ÚVAHU mandát udělený procesům Rabatu a Chartúmu k monitorování JVAP, stejně jako již provedeného mapování, aby bylo zajištěno jeho následné sledování
a **DOPORUČUJÍCE** snahy o implementaci technického nástroje pro dlouhodobé sledování JVAP;

PŘIPOMÍNÁJÍCE závazky, které přijali partneři z procesu Rabatu na ministerských konferencích v roce 2006, 2008, 2009, 2011 a 2014 a zásady obsažené v prohlášení z Dakaru z roku 2011 (*operativního a soudržného dialogu, pružného a vyváženého přístupu, závazných partnerů a sdílení odpovědnosti*);

UZNÁVAJÍCE pokrok dosažený v rámci různých plánů a strategií EU v procesu Rabatu a při zohlednění poznatků získaných z analýz provedených na konci Římského programu za období 2014-2017;

BEROUCE NA VĚDOMÍ hodnotu odborných znalostí a zkušeností externích pozorovatelů, jako jsou mezinárodní organizace působící v oblasti migrace a azylu, aktéři občanské společnosti, členové diaspory a akademičtí zástupci při *obohacování* a zprovoznění dialogu; **VYZÝVAJÍCE** k posílení spolupráce s těmito ostatními prostřednictvím zvýšení konzultace;

VĚDOMÍ si toho, že hnací síla procesu v Rabatu je při určování společných politických priorit pro otázky migrace a azylu mezi Afrikou a Evropou a její příspěvek k formulaci a provádění migračních strategií;

UZNÁVAJÍCE, aby byla zajištěna soudržnost s prováděcími nástroji, které se objevily od roku 2014 a které nově definují rámec partnerství, a **vyhnout se** duplicitě akcí v tomto ohledu a **zajišťovat** doplňkovou intervenci; **Přijmout** Marakéšský program pro roky 2018-2020, který zahrnuje současné politické prohlášení, jakož i cílený operativní akční plán, který je založen na regionálním přístupu respektující státní suverenitu;

SOUHLASEJÍCE s tím, aby byl program uveden do souladu s **pěti oblastmi** JVAP, aby byla zachována soudržnost a komplementarita s ním:

- Oblast 1: Rozvoj přínosů migrace a řešení základních příčin nepravidelnosti migrace a nuceného přesunu;
- Oblast 2: Legální migrace a mobilita;
- Oblast 3: Ochrana a azyl;
- Oblast 4: Předcházení a boj proti nelegální migraci [2], pašování migrantů a obchodování s lidmi;
- Oblast 5: návrat, zpětné přebírání a opětovné začlenění;

SOUVISEJÍCE, aby rovnoměrně účinně prováděli akční plán, který je přijat a zahrnuje tyto průřezové priority:

1.Přístup založený na lidských právech: prováděné akce přispějí k plnému respektování lidských práv a důstojnosti uprchlíků a migrantů bez ohledu na jejich migrační status;

2.Zvláštní pozornost bude věnována problematice genderu a ochrany migrantů ve zranitelných situacích, zejména žen a dětí;

3.Zvýšená pozornost věnovaná boji proti xenofobii, rasismu a diskriminaci: partneři vynaloží úsilí na potírání těchto jevů a na podporu vyváženého mediálního narativu o migraci a diasporách založeného na faktech a zdůraznění jejich pozitivního přispění k rozvoji společností v zemích původu, tranzitu a v zemích určení;

4.Regionální přístup: dojde k identifikaci, formulaci a provádění akcí zohledňujících místní a regionální specifika.

5.Přístup všem zúčastněným stranám: ve svých intervencích se budou snažit partneři zapojit všechny subjekty pod koordinací vnitrostátních orgánů (regionální organizace, místní úřady, tradiční a obvyklé orgány, zástupci občanských společností a migrujících a uprchlických komunit, sociálních partnerů, soukromého sektoru a médií a akademické obce), jakož i příslušné mezinárodní organizace, aby zajistily koordinované a řádné řízení všech dimenzí migračního jevu.

6.Zvláštní pozornost věnovaná sběru, analýze a sdílení rozčleněných dat: mezi předpokládanými činnostmi, partneři se budou snažit identifikovat stávající iniciativy ke sdílení údajů o migraci a v případě potřeby se zavazují provádět specifické studie pro operační účely na národní nebo regionální úrovni. Získané údaje a informace budou přispívat k procesům vytváření migrační politiky **a přispívat k nim;**

ROZHODNUVŠI zaměřit se na konkrétní akce, které odrážejí specifickou přidanou hodnotu Rabatského procesu. A to zejména ve své schopnosti stavět sítě technických a politických aktérů, formulovat akce, které zohledňují regionální specifika, a centralizovat informace shromážděné v důsledku jejich provádění, přičemž současně respektují geografickou rovnováhu na všech úrovních;

SOUHLASEJÍCE s upřesněním způsobů provádění cílených akcí a využívání těchto nástrojů příslušnými mechanismy a nástroji pro sledování a hodnocení provádění Marrákešského programu pro období 2018-2020 na pravidelném základě za účelem zlepšení rozsahu a dopadu.

Marakéšský akční plán 2018-2020

Doména 1: Výhody pro migraci a řešení základních příčin nelegální migrace a fenoménu vysídlených osob

Cílem agendy pro udržitelný rozvoj do roku 2030 je podle bodu 10.7 *“Usnadnit řádnou, bezpečnou, pravidelnou a odpovědnou migraci a mobilitu lidí, včetně provádění plánované a dobře řízené migrační politiky “.*

Od svého založení Rabatský proces důsledně prosazoval pozitivní potenciál pravidelné migrace a klíčovou roli diaspory pro země původu, tranzitu a určení. Posílení synergií mezi migrací a rozvojem představuje prioritní oblast a je specifickým rysem procesu Rabatu. Partneři dialogu souhlasí s touto cestou a **zaměří se ve většině svých opatření na maximalizaci přínosů pravidelné migrace pro rozvoj, a to včetně, jako priority, zaměření na členy diaspory v tomto**

procesu. Partneři z Rabatského procesu uznávají více příčin nelegální migrace a vynuceného přemístění.

Tyto základní příčiny, z nichž většina je vzájemně propojena, musí být stále více řešeny prostřednictvím široké škály vhodných reakcí, jak na politické, tak na operativní úrovni. S přihlédnutím ke smíšené povaze migračních toků partneři znovu potvrzují své závazky vytvořené v rámci Valletty, aby investovaly více do rozvoje a **vymýcení chudoby jako základních příčin nelegální migrace**, do podpory humanitární pomoci a rozvojové pomoci v EU nejvíce postiženým fenoménem vysídlených osob a zabývali se otázkami životního prostředí, bezpečností a problémy s klimatickými změnami v nejvíce zasažených regionech.

Cíl 1: Maximalizace pozitivního dopadu pravidelné migrace na rozvoj

- Akce 1: Identifikovat a sdílet osvědčené postupy, které umožní zemím získat lepší znalosti o profilech jejich diaspor a přijmout nebo optimalizovat strategie, které podporují jejich ekonomický, sociální a kulturní potenciál pro rozvoj, a zároveň analyzovat možné překážky pro přijetí a optimalizace těchto osvědčených postupů.
- Akce 2: Přispět ke snížení nákladů na převody finančních prostředků a k **usnadnění převodů finančních prostředků zasílaných přistěhovalcům do zemí původu**, zejména podporou inovačních nebo stávajících iniciativ potenciálu digitalizace. Partneři mohou odkazovat například na vykonanou práci Africkým institutem pro remitenci a jeho sítí kontaktních míst.
- Akce 3: Podporovat iniciativy, které podporují podnikání a produktivní investice mezi mladými lidmi z africké diaspory (jako je vlajková loď "MEETAfrica Program" vyvinutý v rámci Rabatského procesu) a povzbuzovat tyto mladé lidi k tomu, aby využili své dovednosti pro prospěch svých zemí původu.

Cíl 2: Dosáhnout společného chápání základních příčin nelegální a vynucené migrace v rámci Rabatského procesu

- Akce 4: Analyzovat základní příčiny a učinit praktická doporučení (zejména prostřednictvím uspořádání tematických setkání na toto téma) s cílem zlepšit začlenění těchto otázek do rozvoje politiky.
- Akce 5: Podporovat systematictější začlenění otázek týkajících se základních příčin nepravdivé migrace a nuceného přesídlení do strategií a programů sociálně-ekonomického rozvoje na vnitrostátní úrovni a do programů rozvojové spolupráce, a současně podporovat přisvojení stávajících regionálních normativních rámců (srozumitelně: normativní rámce = kvóty).

Doména 2: Legální migrace a mobilita

Vezmeme-li na vědomí výše uvedený cíl 10.7 Agendy pro udržitelný rozvoj do roku 2030, **partneři Rabatského procesu uznávají, že je třeba podporovat a posilovat cestu k pravidelné migraci** na základě účinných systémů občanské registrace a podpory mobility některých kategorií

cestujících (zejména podnikatelů, mladých odborníků nebo výzkumníků) mezi evropskými a severními, západními a středoafričnými zeměmi.

Cíl 3: Podporovat pravidelnou migraci a mobilitu, zejména mladých lidí a žen mezi Evropou a severní, západní a střední Afrikou v rámci těchto regionů

- Akce 6: Podporovat vytváření sítí výměny mezi institucemi odborného vzdělávání a pracovních agentur v Evropě a Africe, aby se plně využily dovednosti mladých lidí z řad přistěhovalců a přizpůsobit technické školení potřebám trhu práce. Zvláštní pozornost bude věnována činnosti zaměřené na ženy a mládež.
- Akce 7: V souladu s vnitrostátními právními rámci podporovat projekty, jejichž cílem je: posílit přenositelnost práv a sociální ochranu pravidelných přistěhovalců a jejich rodin, například prostřednictvím uzavření a provádění vhodných dvoustranných, regionálních nebo regionálních dohod a mezinárodních úmluv.
- Akce 8: Identifikovat osvědčené postupy a faktory úspěchu, které mohou vést k rozvoji příslušných politik a podporovat meziregionální a vnitroregionální mobilitu, zejména analýzou stávajících studií okružní migrace, zejména na regionální úrovni.

Cíl 4: Podporovat usnadnění postupů vydávání víz

- Akce 9: V duchu partnerství se **věnovat zejména otevřenému dialogu o usnadnění udělování víz** prostřednictvím setkávání a technických školení.
- Akce 10: Podpůrné akce určené ke zlepšení přístupnosti, účinnosti a průhlednosti různých vnitrostátních systémů vydávání víz, včetně podpory vytváření místních informačních struktur nebo zřízení online informačních portálů.

Doména 3: Ochrana a azyl

Partneři procesu z Rabatu opakují své mezinárodní závazky v oblasti ochrany a azylu, včetně těch, které jsou obsaženy v Politické deklaraci Valletta, a zejména těch, na něž se vztahuje při poskytování ochrany *“všem oprávněným osobám v souladu s mezinárodními a regionálními nástroji”*. Opět potvrzují svůj respekt k důstojnosti uprchlíků a dalších násilně vysídlených osob a ochraně jejich lidských práv bez ohledu na status. Partneři podporují úsilí o uzavření a provádění stávajících mezinárodních úmluv, včetně Ženevské úmluvy o právním postavení uprchlíků z roku 1951 a jejího znění z roku 1967. Podporují také budování kapacit vnitrostátních institucí v oblasti azylových systémů.

Cíl 5: Podporovat opatření zaměřená na posílení ochrany uprchlíků a dalších násilím vysídlených osob

- Akce 11: Identifikovat stávající přeshraniční a regionální iniciativy na ochranu v jedné z podoblastí dialogu a navrhnout opatření pro zúčastněné strany zaměřené na zlepšení ochrany

uprchlíků a násilně vysídlené osoby. Zvláštní pozornost bude věnována maximálnímu zohlednění zranitelných osob, nejlépe zájmům dětí a potřebám nezletilých bez doprovodu.

- Akce 12: Podporovat přijetí místních, národních a regionálních akčních plánů zaměřených na definování postupů pro účinnou reakci, zejména v případě masivního přesídlení lidí.

Cíl 6: Podporovat integraci uprchlíků a násilně vysídlených osob do společnosti hostitelské země

- Akce 13: Podporovat integraci uprchlíků a násilně vysídlených osob prostřednictvím vytváření osvětových kampaní zaměřených na jedné straně na místní komunity, a na straně druhé u uprchlíků a žadatelů o azyl, které se týkají jejich práv a povinností v hostitelské zemi.

- Akce č. 14: Sdílejte zkušenosti a osvědčené postupy, které podporují přístup k práci, a které to umožňují lidem, kteří mají nárok na mezinárodní ochranu, aby se stali více samostatnými.

Doména 4: Prevence a boj proti nelegální migraci, pašování migrantů a obchodování s lidmi v Evropě

Partneři z Rabatského procesu opakují svůj závazek vůči mezinárodním závazkům týkajících se prevence a boje proti pašování migrantů a obchodování s lidmi, které jsou dvojicí závažných forem organizovaného zločinu podle mezinárodního práva (Úmluva Organizace spojených národů z roku 2000), proti nadnárodnímu organizovanému zločinu podle dodatečných protokolů OSN proti pašování migrantů po zemi, vzduchem a mořem a zaměřené na prevenci, potlačování a potrestání osob obchodujících s lidmi v Evropě, zejména s ženami a dětmi).

V souladu s politickou deklarací Valletta partneři povzbuzují posílení úsilí o předcházení a potírání těchto jevů, a to jak v Evropě, tak v Africe, prostřednictvím různých nástrojů. V tomto rámci je hledání alternativ k neformální ekonomice nezákonného pašování migrantů a obchodování s lidmi zvláště podporováno. Partneři uznávají přínos regionálních a mezinárodních organizací a organizací občanské společnosti v této oblasti. Přidaná hodnota Rabatského procesu spočívá *mimo jiné* ve své schopnosti propojit aktéry dotčené těmito dvěma jevy, aby se podpořilo vzájemné učení a zlepšení spolupráce.

Cíl 7: Budovat kapacity veřejných institucí s kompetencí v oblastech integrovaných hraničních řízení a předcházení a potírání pašování a obchodování s lidskými bytostmi v Evropě

- Akce č. 15: Zlepšit možnosti zjišťování vnitrostátních orgánů, pokud jde o pašování migrujících osob, které potřebují mezinárodní ochranu, obchodování s lidmi, jakož i oblasti integrované správy a kontroly hranic.

- Akce 16: Posílit justiční a policejní spolupráci na dvoustranných, meziregionálních a vnitroregionálních a meziregionálních úrovních, na mezinárodní úrovni týkající se výměny informací, přičemž zvláštní pozornost se věnuje vyšetřování.

- Akce 17: Pokračovat a doprovázet úsilí určené k rozvoji a provádění vhodných opatření legislativních a institucionálních rámců na vnitrostátní i regionální úrovni v souladu s Úmluvy OSN z roku 2000 proti nadnárodnímu organizovanému zločinu a podle příslušných dalších protokolů proti pašování migrantů a obchodování s lidmi.

Cíl 8: Zlepšit ochranu migrantů a osob, kteří potřebují mezinárodní ochranu, kteří byli pašováni, a obětí obchodování s lidmi

- Akce 18: Usnadnit sdílení osvědčených postupů v oblasti zvyšování povědomí a informací – rizika nelegální migrace a obchodování s lidmi, zaměřené zejména na děti a ženy a zapojení všech zúčastněných stran (stát, diaspora, média, sociální sítě, občanské společnosti, mezinárodní organizace a soukromý sektor).
- Akce 19: Formulovat konkrétní reakce týkající se ochrany a pomoci pašovaným postiženým osobám a obětem obchodování s lidmi, konkrétně ženám a dívkám (recepce struktury, právní poradenství, sociální, psychosociální a zdravotní služby, tlumočení, reintegrace atd.) a podporovat jejich začlenění do národních, regionálních a subregionálních iniciativ a politik.

Doména 5: Návrat, zpětné převzetí a opětovné začlenění

Partneři z Rabatského procesu opakují své dodržování závazků vyplývajících z mezinárodního práva v EU oblasti návratu a zpětného přebírání a připomínají význam udržitelného opětovného začlenění. Opakují svoji podporu principu *nenavracení* (migrantů do zemí původu proti jejich vůli) a souhlasí s tím, že upřednostňují dobrovolný návrat (migrantů). Připomínají, že politiky v oblasti návratu a zpětného přebírání osob jsou společnou odpovědností států, a že by měly být účinné, transparentní a prováděny s plným respektováním lidských práv, bezpečnosti a důstojnosti migrantů. Partneři procesu Rabatu oceňují společný pokrok dosažený prostřednictvím politických dialogů, které byly zahájeny v této oblasti. Je důležité, aby se toto úsilí uskutečnilo, a že tento dialog bude převeden do činnosti, což povede k posílené spolupráce a efektivnějšímu návratu a zpětného převzetí.

Cíl 9: Posílit kapacity příslušných orgánů s cílem zlepšit a zajistit identifikační procesy a vydávání cestovních dokladů.

- Akce 20: Výměna osvědčených postupů týkajících se návratu, zpětného přebírání a opětovného začlenění na vnitrostátní, regionální a přeshraniční úrovni (zejména prostřednictvím regionálních konzultací).
- Akce 21: Podporovat používání inovativních identifikačních technik. Tematická schůzka o návratu, zpětném přebírání a opětovném začlenění, které se konalo v Bruselu v roce 2016, navrhovalo mimo jiné použití videokonferencí pro identifikaci nebo předběžnou identifikaci osob, systematictější používání otisků prstů nebo využití společných postupů pro složité případy. V závislosti na potřebách poskytnout podporu (technickou pomoc, vzájemnou podporu nebo odbornou přípravu) pro určitou skupinu zemí, aby jim pomohli technicky na místě.

Cíl 10: Podporovat programy, které zajišťují bezpečný návrat a udržitelnou reintegraci přistěhovalců při plném respektování jejich práv a důstojnosti

- Akce 22: Uspořádat vzájemné setkávání mezi evropskými a africkými městy a s jinými příslušnými orgány, aby bylo umožněno vzájemné učení v oblasti řízení migrace, včetně udržitelnosti návratnosti, budování na stávajících sítích (jako je iniciativa *Město-Město*) a jejich úspěšné využití.
- Akce 23: Posílit programy pomoci při návratu a podporovat doprovodné akce zaměřené na všechny vrácené migranty v rozvojových politikách a v programech na místní úrovni.